

Nieuwsbrief 22 april 2020.

Coronacrisis:

Twee berichten over de kledingindustrie

één over arbeidsmigranten in de Golfstaten

Bangladesh coronacrisis: betaling en bescherming nodig voor kledingarbeiders

Maar weinig kledingfabrieken in Bangladesh betalen lonen door van de kledingarbeiders gedurende de sluiting vanwege het coronavirus. Vakbonden willen dat lonen betaald worden en dat kledingarbeiders beschermd worden tegen het virus. *(hieronder meer)*

‘C&A laat kledingfabriek zitten met 10 miljoen dollar aan onbetaalde kleding’

Grote modeketens komen door de coronacrisis terug van eerdere bestellingen bij Aziatische kledingfabrieken. Ze weigeren ook te betalen voor confectie die soms al klaar is. Dat schrijft Human Rights Watch (HRW) in een rapport. HRW zegt sterke aanwijzingen te hebben dat ook de Nederlandse kledingketen C&A eerdere orders heeft geannuleerd.

In landen als Bangladesh is het openbare leven goeddeels stilgelegd nu het coronavirus rondwaart, al zijn de kledingfabrieken nog wel open. Maar de klap die de economie krijgt, komt volgens HRW nog veel harder aan doordat grote modebedrijven geen verantwoordelijkheid nemen voor partijen kleding die ze al lange tijd terug hebben besteld. *(hieronder meer)*

Reportage

Koeweiti's zijn nu wel bezorgd om de Bengaalse arbeiders: stel dat ze besmet raken!

Arbeidsmigratie in Golfstaten Pas sinds ‘corona’ schreeuwt iedereen moord en brand: waarom zitten lagelonenmigranten opeen in zulke erbarmelijke omstandigheden? ‘Mohamed, van Dhaka naar Koeweit’, eronder een telefoonnummer. Met dikke stift op een tas geschreven. Aan de valse inkt te zien al een tijdje geleden. Vandaag hoopt Mohamed dat het andersom is: van Koeweit naar Dhaka, de hoofdstad van Bangladesh. Zoals de honderden anderen die zich hier vanmorgen met hun rolkoffers en mondkapjes verzamelden op het stoffige schoolterrein. Ze willen gebruikmaken van het aanbod van de Koeweitse regering voor illegalen: opvang, gratis vlucht naar huis, geen boetes en de mogelijkheid terug te komen. *(hieronder meer)*

Bangladesh coronacrisis: betaling en bescherming nodig voor kledingarbeiders

Maar weinig kledingfabrieken in Bangladesh betalen lonen door van de kledingarbeiders gedurende de sluiting vanwege het coronavirus. Vakbonden willen dat lonen betaald worden en dat kledingarbeiders beschermd worden tegen het virus.

Foto: Catrien Ariens

Mondiaal FNV

Bijna 100 textiel- en kledingfabrieken waren toch open op 7 april, terwijl de industrie verzocht had om te sluiten tot 14 april, als onderdeel van de nationale poging de verspreiding van het coronavirus te vertragen. Minder dan 300 kledingfabrieken betaalden lonen en andere toeslagen tot dinsdag 7 april. Dit meldt The Financial Express.

Brancheorganisaties BGMEA, BKMEA en BTMA hadden besloten om de kledingfabrieken te sluiten, daarmee de nationale lockdown volgend. De brancheorganisaties verzochten hun leden om de lonen en toeslagen van de werknemers tot 16 april uit te betalen. Ook Minister van Handel Tipu Munshi vroeg fabriekseigenaren om werknemers niet te ontslaan en hun lonen door te betalen tot 16 april.

Fabrieken open

Insiders zeggen dat onder meer 98 textiel- en kledingfabrieken toch open waren. Volgens de brancheorganisaties konden alleen fabrieken die persoonlijke beschermingsmiddelen maken en urgente orders hadden doorwerken als ze konden voldoen aan de gezondheidsregelingen.

Vele fabrieken betalen geen lonen

Van de 1882 leden van BGMEA betaalden 186 fabrieken lonen en andere toeslagen, zei de politie. Van de 1101 leden van BKMEA betaalden 57 fabrieken en van de 388 leden van de BTMA betaalden 46 fabrieken de lonen en andere toeslagen.

Van de 364 fabrieken die door de Bangladesh Export Processing Zones Authority worden gereguleerd betaalden zo'n 121 fabrieken de lonen.

Arbeiders moeten beschermd worden

Vakbonden in Bangladesh ergeren zich aan het besluit om fabrieken open te houden. Vakbondsleider en Mondiaal FNV-partner, Nazma Akter, herhaalde de eisen voor de sluiting van alle fabrieken, het betalen van lonen en bonussen en andere toeslagen gedurende de sluiting. Ze stelt dat vele arbeiders hun baan hebben verloren en dat fabriekseigenaren werknemers op een zwarte lijst zetten en hen dwingen om documenten te ondertekenen wanneer werknemers hun stem laten horen voor hun veiligheid en bescherming tegen Covid-19. Akter is van mening dat kledingarbeiders beschermd moeten worden door de bedrijven in de textielketen: de modemerken, bedrijven en leveranciers. Zij moeten hun verantwoordelijkheid nemen en geen levens op het spel zetten.

Mondiaal FNV en haar andere vakbondspartners in de textielindustrie vindt net als Akter dat gezondheid, welzijn en veiligheid voorop staat. En dat de bedrijven hiervoor verantwoordelijkheid moeten nemen.

‘C&A laat kledingfabriek zitten met 10 miljoen dollar aan onbetaalde kleding’

Grote modeketens komen door de coronacrisis terug van eerdere bestellingen bij Aziatische kledingfabrieken. Ze weigeren ook te betalen voor confectie die soms al klaar is.

Bart Van Zoelen 20-04-20,

Dat schrijft Human Rights Watch (HRW) in een rapport. HRW zegt sterke aanwijzingen te hebben dat ook de Nederlandse kledingketen C&A eerdere orders heeft geannuleerd.

In landen als Bangladesh is het openbare leven goeddeels stilgelegd nu het coronavirus rondwaart, al zijn de kledingfabrieken nog wel open. Maar de klap die de economie krijgt, komt volgens HRW nog veel harder aan doordat grote modebedrijven geen verantwoordelijkheid nemen voor partijen kleding die ze al lange tijd terug hebben besteld.

Volgens de brancheorganisatie gaat het om teruggetrokken bestellingen ter waarde van 163 miljoen dollar. Daarvan zou 10,32 miljoen dollar voor rekening komen van C&A. © AFP

Eigenbelang

Behalve om kleding die al gemaakt is, zou het ook gaan om kleding waarvan de productie in volle gang is. Verder zouden grote modebedrijven traag zijn met betalen, of aandringen op kortingen voor kleding die in de winter al is geleverd.

Omdat in de westerse wereld winkels dicht zijn, moeten de grote merken vrezen dat ze met een groot deel van hun voorjaarscollectie blijven zitten. Daarom dringen ze bij hun leveranciers aan op ‘flexibiliteit’ en ‘begrip’. Maar voor hun leveranciers in zuidoost-Azië betekent het dat ze hun personeel niet kunnen uitbetalen, zegt Aruna Kashyap van Human Rights Watch. „Die grote bedrijven gaan helemaal voor hun eigenbelang, zonder stil te staan bij de gevolgen voor de mensen hier.”

Die grote bedrijven gaan helemaal voor hun eigenbelang, zonder stil te staan bij de gevolgen voor de mensen hier

H&M en Zara uitzonderingen

Volgens de BGMEA, de brancheorganisatie van kledingfabrikanten in Bangladesh, gaat het om teruggetrokken bestellingen ter waarde van in totaal 163 miljoen dollar. Daarvan zou 10,32 miljoen dollar voor rekening komen van C&A. H&M en Inditex, het moederbedrijf van Zara, zouden positieve uitzonderingen zijn.

Het besluit om bestellingen botweg te annuleren of niet thuis te geven nu er betaald moet worden, tekent de ongelijke verhoudingen in de kledingindustrie. Door hun machtige positie dwingen grote bedrijven af dat ze pas achteraf hoeven te betalen. Kashyap merkt op dat kleinere en middelgrote merken veel kortere betalingstermijnen hanteren of tot 30 procent vooruitbetalen.

Noodfonds

Kashyap pleit voor een noodfonds waaruit de salarissen voor april betaald kunnen worden. Volgens de mensenrechtenorganisatie is de handelwijze van de modeketens in strijd met VN- en OESO-afspraken, die bedrijven verplichten om voor hun hele productieketen stil te staan bij de consequenties van hun bedrijfsvoering.

„Merken als C&A hebben jarenlang winst geboekt dankzij de textielarbeiders en nu die de steun van C&A hard kunnen gebruiken, trekt het bedrijf zijn orders terug”, zegt vakbondsleider Kalpona Akter van de Bangladesh Center for Worker Solidarity. „We willen dat C&A en andere bedrijven naar voren stappen om er bij hun leveranciers voor te zorgen dat de arbeiders betaald krijgen.”

‘Ongeëvenaarde beproeving’

C&A schrijft in een antwoord op vragen dat het door heel Europa 1400 winkels heeft moeten sluiten zonder dat er zicht is op het einde van de coronacrisis. Vanwege deze 'ongeëvenaarde beproeving' zegt C&A alles op alles te zetten om genoeg geld in kas te houden. C&A zegt de gevolgen voor de leveranciers beperkt te willen houden en spreekt de intentie uit alle bestellingen die de fabriek hebben verlaten, te accepteren.

Voor de kleding die nog in productie is, wil C&A aparte afspraken maken met leveranciers. ‘Consequentie kan zijn dat die kleding opgeslagen wordt of dat de grondstoffen bewaard worden en verrekend bij een volgende bestelling’, schrijft C&A. ‘We mikken op een commercieel levensvatbare oplossing voor alle betrokkenen, die tegelijk de fabrikanten in staat stelt hun personeel te betalen.’

Reportage NRC Floris van Straaten

Koeweiti's zijn nu wel bezorgd om de Bengaalse arbeiders: stel dat ze besmet raken!

Arbeidsmigratie in Golfstaten Pas sinds 'corona' schreeuwt iedereen moord en brand: waarom zitten lagelonenmigranten open in zulke erbarmelijke omstandigheden?

Filippijnse arbeidsmigranten die gebruik kunnen maken van de amnestieregeling, wachten op het vliegveld van Koeweit op een vlucht terug naar hun thuisland. Foto Yasser Al-Zayyat /AFP

‘Mohamed, van Dhaka naar Koeweit’, eronder een telefoonnummer. Met dikke stift op een tas geschreven. Aan de valse inkt te zien al een tijdje geleden. Vandaag hoopt Mohamed dat het andersom is: van Koeweit naar Dhaka, de hoofdstad van Bangladesh. Zoals de honderden anderen die zich hier vanmorgen met hun rolkoffers en mondkapjes verzamelden op het stoffige schoolterrein. Ze willen gebruikmaken van het aanbod van de Koeweitse regering voor illegalen: opvang, gratis vlucht naar huis, geen boetes en de mogelijkheid terug te komen.

„Ik ga naar huis! Hier is helemaal niks. Geen werk, geen geld, geen eten, geen vrouwen, niks.” De bolle man in pastelgroen overhemd is uitgelaten, zo graag wil hij weg uit Koeweit. Hij is vrolijker dan de meesten, die er angstig uitzien en van hot naar her worden gestuurd met hun gekreukelde en bevingerde A4'tje. Ze ogen allemaal hetzelfde: bruine pantalon, pastelkleurig overhemd en sandalen.

Tussen al deze mannen valt Farouq nogal op in zijn gloednieuwe kakikleurige buitensporttenu met hippe gympen en honkbalpet. Hij spant rood-wit lint om de boel in goede banen te leiden. De vriendelijke Koeweiti is vrijwilliger van het ministerie van Binnenlandse Zaken. „De schuld voor deze ellende ligt deels bij de agenten in hun thuisland, deels bij ons. Wij hebben slechteriken hun gang laten gaan.” Hij doelt op Koeweitse zakenlui die grof geld verdienen aan valse visa en beloftes. „Nu moeten we dus iets doen. Ik heb medelijden met deze mensen hier.”

Medelijden is niet de (enige) drijfveer voor deze regeling. Koeweit herbergt ten minste 150.000 illegalen, het leeuwendeel afkomstig uit India, Bangladesh en Egypte. En zolang ze voor een habbekrats je huis schilderden, op de brommer sigaretten bezorgden en verder in hun wijk bleven, kon hun bestaan niemand veel schelen. Zoals het ook niemand veel kon schelen dat een van de rijkste landen ter wereld sloppenwijken heeft die niet onderdoen voor die in Dhaka.

Moord en brand

Tot de coronacrisis. Toen schreeuwde iedereen ineens moord en brand over hoe het toch kon, zoveel laagelonenmigranten opeengepakt in zulke erbarmelijke omstandigheden. In een land als dit, schande. Wat als deze mensen besmet raakten? Dat zou als een lopend vuurtje door hun appartement, gebouw, straat, buurt en vervolgens – op de brommer met de sigaretten – de rest van het land gaan. Er moest iets gebeuren. Dus werd een amnestieregeling opgetuigd voor de illegalen en werden de overbevolkte wijken hermetisch afgesloten. En moest iedereen aan social distancing doen.

Dat is makkelijk praten, vanuit je villa, waar je je in je eigen vleugel kunt terugtrekken. Een Koeweitse vertelde hoe zij de tijd in zelfisolatie doorbrengt: „We hebben de thuisbioscoop verbeterd en de *gym* is nu ook weer gebruiksklaar.” Haar hond trekt baantjes in het zwembad. Haar vader is longpatiënt. Nasleep van de oliebranden die in 1990 werden aangestoken door het Iraakse leger, dat eerder dat jaar Koeweit was binnengevallen. Dus hij moet inderdaad oppassen met het virus. „We houden dit gewoon vol tot er een vaccin is.”

Op het moment van schrijven zijn zo'n 1.500 gevallen van besmetting in Koeweit bekend. Onder hen zo'n driehonderd Koeweiti's, circa duizend Indiërs en een restgroep die bestaat uit twintig nationaliteiten. Waarom zoveel Indiërs besmet raken, is niet bekend. Misschien doordat vrijwel alle verpleegkundigen Indiaas zijn.

Soort uitroken

Farouq: „Natuurlijk willen ze nu terug; er is geen werk meer en het aanbod is genereus.” Hij erkent dat het inderdaad iets weg heeft van uitroken. De illegalen laten zich maar moeilijk vinden. Ze zijn nergens geregistreerd, hebben een ondergronds netwerk en houden het hoofd boven water met zwarte klussen. Een van de mannen hier in de rij werkte op een 'boerderij': een gammel gebouw met wat dieren in een bloedhete woestijn, waar een bewaker in eenzaamheid zijn tijd doorbrengt. „Hij zat ver weg”, zegt een vriend van de man, die zelf geen Engels of Arabisch spreekt. „Twee jaar in die ellende zonder geld, goed eten, visum.”

De man om wie het gaat glimlacht verlegen en frummelt wat aan een in plastic verpakt stukje cake dat op zijn rolkoffer ligt. Voor tijdens het wachten op registratie, de corona-test, de bus naar de opvang en dan de vlucht naar huis. Hopelijk. Want dat blijkt nog geen uitgemaakte zaak. Farouq: „Bangladesh neemt maar een beperkt aantal mensen terug. Dat zeggen ze niet met zoveel woorden, maar de medewerkers van de ambassade hier maken het zo moeilijk dat we dagelijks maar een paar honderd mensen door het systeem krijgen. Hetzelfde probleem met Egypte.”

Paar honderd Filippijnen

Heel groot zijn de aantallen illegalen die al vertrokken dan ook nog niet. Voor zover bekend werden tot nu toe een paar honderd Egyptenaren en een paar honderd Filippijnen teruggevlogen.

Achter hem druipen degenen die buiten de boot vielen af. Ze komen morgen of overmorgen terug, de aangewezen dagen voor Bengalen. Wie het dan nog niet is gelukt, valt terug in de illegaliteit. En moet hopen dat het probleem na de crisis structureel wordt aangepakt. Geen garantie in een land waar ad-hoc tot kunst verheven is.

Golfstaten Economie ligt stil, dus gaan de arbeidsmigranten naar huis

Gewoonlijk zijn de miljoenen arbeidsmigranten onmisbaar voor de economie in de Golfstaten, maar nu alles stilligt, beschouwen de autoriteiten hen als een groot gevaar voor de gezondheid van de eigen burgers. Dus krijgen ze huisarrest en proberen de Golfstaten nu tijdelijk af te komen van sommige gastarbeiders.

In Saoedi-Arabië en Qatar, waar het aantal besmettingen snel is gestegen, zitten veel arbeidsmigranten vast in overvolle kampementen, waar ze doorgaans na hun werk dicht op elkaar slapen in stapelbedden en soms niet eens over stromend water beschikken. Een ideale voedingsbodem, kortom, voor het virus. Betaald worden ze niet meer en de voedselvoorziening is problematisch. Ook medische hulp is vaak afwezig.

Op plaatsen waar besmettingen zijn geconstateerd, worden mensen in quarantaine geplaatst. Als ze geluk hebben, zoals in de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), ontvangen arbeidsmigranten voedsel van liefdadigheidsorganisaties. Patiënten worden lang niet altijd behandeld in ziekenhuizen. Tegen hun zin deporteerde Qatar, dat twee miljoen arbeidsmigranten telt op 600.000 Qatari's, in maart alvast enkele tientallen Nepalezen naar hun land van herkomst.

Tot dusverre doen zich de meeste gevallen van Covid-19 voor bij arbeidsmigranten, in Saoedi-Arabië 83 procent van de 9.362. De zes Golfstaten bij elkaar tellen zo'n 26.500 gevallen; terwijl er 167 doden vielen.

Zo'n 40.000 Pakistanen willen vertrekken uit de VAE. Maandag werd een begin gemaakt met hun repatriëring. Anderen blijven liever. Ze weten ook dat ze in eigen land niet welkom zijn en in quarantaine moeten.

In Bahrein proberen de autoriteiten de arbeiders daarom in leegstaande, ruimere accommodaties onder te brengen. Zij hebben ook vluchten naar huis aangeboden, maar sommige landen waaronder India en eerst ook Pakistan, wilden daar niet aan meewerken. Daarop dreigden de Emiraten minder migranten uit die landen werk te geven.

„Deze pandemie heeft de systematische discriminatie waarmee arbeidsmigranten in de Golf al lang te maken hebben extra duidelijk gemaakt en hun lijden nog verder vergroot”, zei een medewerker van Human Rights Watch vorige week in de *Financial Times*.

Floris van Straaten